

Albert Romanutti (Bert & Friends)

„Z ticha všechno vzniká“

Lehce bizarní videoklipy, osobitá, těžko pojmenovatelná tvorba i svébytné vystupování. To jsou už nějaký čas poznávací znaky Alberta Romanuttiho, mozku kapely Bert & Friends. Na jedné straně šílenec, co v klipu hraje na rybu, ale taky chlapík, který ve fraku usedl za klavír v Rudolfinu.

TEXT: PETR ADÁMEK

Foto: Tino Kratochvil

Od vašeho manažera jsem se dozvěděl, že v těchto dnech (rozhovor se uskutečnil v polovině srpna, pozn. redaktora) finišujete nové album. V jaké fázi se momentálně nacházíte?

Vše je hotové. Všechny ty mozaiky, které jsem v průběhu několika posledních let hledal, jsou na správných místech. Jsme v cílové rovině, kdy letadlo přistává na ranvej. Během toho přistávání probíhá největší těšení a nadšení, ale zároveň stoupá nervozita, jestli letadlo skutečně přistane v pořádku. Momentálně posloucháme finální mixy a co nevidět to vše budeme posílat do New Yorku na mastering. Ten bude mít na starosti Nate Wood, jinak též bubeník Kneebody.

Jaké to album bude? Co jste vlastně stvořil?

Člověk staví katedrálu, pořád se soustředí na detaily, a teď se na to vše konečně můžu podívat zpovzdálí. A mám pocit, že ta stavba je nádherná. Víc se k tomu nechci vyjadřovat. Co prozradit můžu, je, že to bude osm super písniček, které doufám, že by mohly hezky promluvit k posluchačům. To je strašný, jaký já jsem diplomat. (smích) Deska bude taková botanická zahrada. Mnoho květin různých druhů i různých barev.

Jak u vás probíhá samotný proces tvorby? Trvá dlouho, než jste spokojený s tím, co máte před sebou?

Když se múza dotkne tvůrce, bývá to zlomek vteřiny. Člověk ji musí zachytit, vyfotit. A potom namalovat. To malování trvá mně osobně docela dost dlouho. Oproti dřívější době, kdy práce na jedné písničce trvala třeba rok, jsem ale zrychlil. Pracoval jsem na víc věcech zároveň, pomohla mi i možnost pracovat ve vlastním studiu. Postoupil jsem z kuchyně, kde jsem měl zvukovou kartu, klávesy a malé repráky, do takového ateliéru, kam se můžu častěji chodit „vyzenovat“ a kde se setkáváme s kámoši z kapely.

Cítíte se být více mainstreamovým, anebo alternativním umělcem?

Kdybych si musel vybrat, tak spíš

alternativním. Možná se mi ale líbí označení mainstreamové alternativy. Mám touhu hledat harmonie a postupy spíše sofistikované, barevné a inspirované různými skladateli klasické hudby nebo struktury z jazzu, které mám v sobě nasáté ze školy. Zároveň mám rád hudbu, která je průzračná. Ideální je pro mě spojení, aby byla muzika poslouchatelná pro všechny, ale zároveň měla duši. To je pro mě nejdůležitější, výpověď, zpráva a duše. V takovou chvíli je jedno, kam tvorbu zařadit.

V jednom nedávném rozhovoru jste prohlásil:

„Nedávno mi melodie přišla ve snu. Chodil v něm za mnou šilhavý pejsek a chtěl mně olíznout nohu, já ho odháněl, ale on za mnou chodil zpátky a u toho hrála melodie. Díky tomu pejskovi vznikla nová písnička.“ Bude tato skladba na novém albu?

Ano, vznikla z toho moje hodně oblíbená písnička, ale to jsou všechny. Bude na desce a myslím si, že ji lidi podle popisu toho snu poznají. Ten sen mě tehdy probudil smíchem, tak jsem to mohl zaznamenat. A název ještě promýšlím, ale myslím, že se bude jmenovat Funky Planeta nebo Už jedu dál nebo oboje.

Chodí k vám podobné inspirace ve snech často?

Docela jo. Třeba písnička Akamaféra vznikla zčásti tak, že se mi celý refrén zdál ve snu. Doprovázel jsem na koncertě Johnnyho Cashe a on hrál právě tuto písničku. A třeba nedávno se mi zdála melodie. Probudil jsem se, šel jsem si ji zahrát na klavír a nahrát si ji. Je to už asi měsíc, od té doby jsem se k tomu nashvál nedostal, abych se na to mohl těšit. Třeba z toho bude další písnička.

Foto: Šima Müllerová

Ideální je pro mě spojení, aby byla muzika poslouchatelná pro všechny, ale zároveň měla duši. To je pro mě nejdůležitější, výpověď, zpráva a duše.

Sny jsou takový pomocník. Pro tvůrce je zázrak, když to jde takhle lehce, když se celý ten balíček objeví sám.

Takže vás uprostřed noci probudí sen, v němž slyšíte melodii, tak vstanete a jdete si ji zaznamenat? Dřív se mi několikrát stalo, že jsem se

Foto: Šima Müllerová

po probuzení ujišťoval, že si to budu pamatovat i ráno, spal jsem dál, ale ráno jsem samozřejmě nevěděl nic. Teď to dělám jinak. Prvně vyhodnotím, jestli je motiv super, a hned se to snažím zaznamenat. Okamžitě si to nahraju do telefonu. Někdy v těch snech vidím akordy, což se ale hůř zpívá. Když mám pocit, že bych to z broukání do telefonu druhý den nepochopil, tak to jdu rovnou nahrát na klavír.

Bavíme se o hudbě, ale teď mě zajímá ticho. Jaký je váš vztah k tichu?

Velký. Z ticha všechno vzniká. A když se z ticha něco ozve, tak o to větší to má sílu. Ticho mám rád i proto, že se v něm lépe rozjímá a vlastně může být inspirující. Ale spíš než ticho jako takové vyhledávám samotu. Jsou chvíle, kdy jsem rád sám. Někdy si prostě potřebuju od všeho odpočinout.

Máte vystudovanou konzervatoř, obory dirigent a skladatel. Promítlo se studium i ve vaší tvorbě pro Bert & Friends?

Určitě. Ať už opačným principem, tím myslím určitou revoltu, anebo díky

know-how, které člověk získá. Škola je dobrá k tomu, že se člověk něco učí, ale zároveň to porušuje. Jak se říká: „Je dobré znát pravidla, aby je člověk mohl porušovat.“ Vybavuju si, jak jsem se probíjel hudební historií a zkoušel si představovat sám sebe v té hudbě, jak s ní souzním a pak se naopak snažím najít vlastní hudební řeč. Umět objevit vnitřní hudební touhu, nalézt, jak by to mělo ideálně vypadat, a pak to umět znázornit. Něco jako najít si surfařskou vlnu a pak na ní brázdit.

Co je ta nejzásadnější věc, kterou vám studium dalo? Co vás napadne jako první?

Na prvním místě určitě přátelé. Ta komunita pro mě byla důležitá, díky ní mohl člověk hudebně růst. A pak moment, kdy mi v mých 13 letech lektor ukázal jeden jazzový akord, což na mě zapůsobilo jako obrovské kouzlo. Jako kdyby se člověk najednou naučil wingardium leviosa. Tak já jsem měl tenhle akord, tohle kouzlo. A pak mě zajímala další kouzla a možnost, že mi škola ukáže bichli všech kouzel, byla cíl, proč jsem se na ni hlásil. Často při hraní vzpomínám na Karla Růžičku, to byl pro mě opravdový čarotvůrce. A teď je vše o tom, umět to využít na správném místě. Anebo naopak to nepoužívat vůbec. (Pozn. red.: Wingardium leviosa aneb „švihnout a mávnout“! Toto kouzlo umožňuje kouzelníkovi zvednout předmět a udržet jej ve vzduchu neboli nechat ho levitovat. Velmi se hodilo například Ronovi, když díky němu v Kameni mudrců odzbrojil horského trolla.)

Umíte dirigovat?

Myslím, že ano. Jen nemám takovou praxi, protože jsem se tomu po škole nevěnoval. Tu a tam si ale něco zadiriguju a mám pocit, že to tam je. Věnoval jsem se tomu tehdy dost, měl jsem skvělého učitele Hynka Farkače, který mě dost driloval. Bylo to náročné a úžasné. Ukázalo mi to spoustu krásy v klasické hudbě, ke které bych se jinak nedostal. Těším se z toho, že jsem ten obor vystudoval, a když budu mít možnost to využít, bude mi ctí. Mám sen, že až třeba jednou bude stát nová budova

filharmonie, naskytne se mi možnost tam dirigovat. Nevylučuju, že až třeba budu starší, otočím kormidlem někam úplně jinam.

Když se bavíme o klasice, jaké pro vás bylo hrát na Prague Sounds? Přece jenom jde o mnohem vznešenější událost, než na jaké jste s kapelou zvyklí.

Byla to pocta, jeden ze splněných snů a taky velká zodpovědnost. Byl jsem nervózní rok dopředu. Ne, my jsme vlastně věděli, že tam budeme hrát, dokonce rok a půl dopředu. Takže nervózní jsem byl rok a půl předem. Pokaždé když jsem usedl za klavír, jsem si uvědomil, že mě čeká tohle vystoupení, jedna životní hodina. Hodina a půl. Co mě potěšilo, byl tamější klavír. Měl jsem pocit, že jsem nehrál na nic lepšího. Jako kdyby mi ten klavír říkal: „Tady jsi doma.“ Vřelý domácí zvuk a zároveň mi našeptával: „Pojď ještě víc, neboj se, můžeš.“ Už jen ten samotný nástroj byl zážitek. Rudolfinum je nasáté hudbou všech těch slavných velikánů, byl to ohromný zážitek.

Zabrusme k vašim videoklipům. Zajímalo by mě, které „Plody moří“ máte nejradši.

Mám rád krevety nebo třeba španělskou paellu, kde je spousta plodů moří.

Foto: Šima Müllerová

Koncert Bert & Friends s orchestrem v Rudolfinu na Prague Sounds, foto: Petra Hajska

A jak vzpomínáte na natáčení klipu, na který narážím?

Moc rád. Byl to odvážný počín. Domluvil jsem se s kámošem Pavlem, koupil dvě letenky a následně jsme měli 24 hodin na to, to celé natočit. Zpětně nechápu, jak jsme to zvládli, a jen se usmívám při vzpomínce, jak jsem se v kostýmu námořníka bavil s tamními rybáři nebo když jsem měl na kamenném ostrůvku obléknutou ploutev mořské panny.

Bert & Friends jsou známí poměrně bizarními a veselými klipy. Stává se vám, že se při natáčení odbouráte?

Jo, to se mi děje pořád. V tu chvíli si vždycky říkám, že tím pádem je to ta správná cesta.

Rád se bavíte, současně jste prohlásil, že vás vlastní koncerty dokážou rozplakat. Proč se to děje?

Někdy mě to dojme. Třeba když se mi děje něco v osobním životě a celkově si uvědomím, jaké mám štěstí, že můžu vystupovat. Zvláštní je druh euforie, když zazní tóny ve správnou chvíli na správném místě.

Mám touhu hledat harmonie a postupy spíše sofistikované. Zároveň mám rád hudbu, která je průzračná.

Existuje nějaké místo, kde byste si v budoucnu rád zahrál?

Třeba u moře, s výhledem na nekonečnou mořskou dálavu, tam jsem ještě nehrál.

A co taková O2 arena?

Ta mě nějak nepřitahuje. Zároveň nevěřím, že bychom ji dokázali naplnit. Teď si tedy něco v menším měřítku zkusíme na podzim, 23. listopadu, ve Foru Karlín. Připravujeme to už víc než rok a je to pro nás velká výzva, zatím největší náš koncert, „velký jako slon“. Bude to oslava toho našeho alba a myslím, že dost speciální, v leccems i vizuálně jedinečná událost. Tak touto formou bych rád všechny pozval. ☒